

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/278

KARAR NO : 1981/847

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmakla birlikte, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddesinde öngörülen süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Halil İbrahim Nizam ve arkadaşları

O L A Y : Merkezi İstanbul'da bulunan Genç Sosyalistler Birliği Derneği Yönetim Kurulu'nun 2.2.1975 günü yaptığı toplantıda, İzmir Bölge Kurulu'nun oluşturulması için Genel Başkan Paşkal Gürsoy'a yetki verildiği, Başkan Baykal Gürsoy'un bu iş için İzmir'e gelerek temaslarda bulunduğu ve bölge yürütme kurulunun teşkili için gerekli hazırlıkları yaptığı, Genel Merkez Yönetim Kurulu'nun 20.2.1975 tarihli kararı ile sanık Halil İbrahim Nizam, Muhammet Aşık, Alpaslan Savaşır, Mehmet Yalçın, Şükrü Hamarat, Önder Sönmez ve Eşref Önder'den oluşan İzmir Bölge Yürütme Kurulu'nun teşekkül ettirildiği, yasal formalitelerin yerine getirildiği, ancak; kurulan teşekkülün 1630 sayılı Dernekler Yasası'na uygun olmaması nedeniyle vilayetçe kabul olunmadığının 26.2.1975 tarihli yazı ile kuruculara bildirildiği, Dernekler Yasası'na uygun olmadığından resmen tescil edilmeyen Genç Sosyalistler Birliği İzmir Bölge Yürütme Kurulu Üyelerinin dernek olarak faaliyetlerine devam ettikleri bu devre içinde, dernek 1630 sayılı Yasa'ya uygun olarak teşekkül etmediğinden, 17.2.1975-25.3.1975 tarihleri arasında yasa dışı faaliyetle bulunmuş olduğu, bu amaçla kuruluş bildirisini yayınladıkları, bildiri ve yayınlarında proleterya sınıfının diğer sınıfları ortadan kaldırarak iktidarı ele geçirmesinin ne şekilde olacağını, devrimi nasıl gerçekleştireceklerini açıkladıkları ve bu suretle proleterya sınıfının tahakkümünü sağlamak üzere cemiyet kurdukları İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesi C.Savcılığınca ileri sürülerek, 16.10.1975 günlü iddianame ile eylemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın 141/1., 173/3. maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesi, delil yetersizliğinden sanıklar hakkında beraat kararı vermiş, C.Savcısı'nın temyiz istemi üzerine Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nce beraat kararı bozulmuştur. Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin Kuruluş ve İşleyişi Hakkındaki Yasa'nın Anayasa Mahkemesi'nce iptali üzerine dosya İzmir 2. Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

.../.

İzmir 2. Ağır Ceza Mahkemesi, eski kararın usul ve kanuna uygun olduğundan bahisle verdiği direnme kararı da Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nca 26.12.1977 gününde bozulmuştur.

1- İzmir 2. Ağır Ceza Mahkemesi, 28.2.1980 gününde, 1978/212 esas, 1980/54 karar sayı ile: Anayasa Mahkemesi'nin 23.10.1979 günlü, 1979/33 esas, 1979/42 sayılı kararında, Türk Ceza Yasası'nın 141. ve 142. maddelerinde yazılı suçların, hür demokratik düzeni, temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya yönelik suçlardan bulunduğu,

2- İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi, 10.10.1980 gününde, 1980/254-119 sayı ile: Sanıklara atılı suçların, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13/a. maddesinde öngörülen sürede işlenmediği ve görülmekte olan davalarla irtibatlı olmadığı,

Gerekçesiyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığında, Fethi Özduval, Hâluk Yardımcı, Şeref Tolungüç, Orhan Erdem, Orhan Ertosun ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı 7.12.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Askeri, Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Mustafa Güzel'in Adli Yargı'nın görevli olduğu biçimindeki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Olay kısmında oluş biçimi açıklanan suçun amacı; cumhuriyeti, vatan ve milletin bütünlüğünü, bölünmezliğini, bağımsızlığını, milli güvenliği tehlikeye düşürmek, temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmak olduğundan, suçun, Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 numaralı kararı'nın 4. maddesi kapsamında ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu kuşkusuzdur. Ancak suç, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a. maddesinde öngörülen üç aylık süre dışında işlendiğinden 13/b. maddesinde yer alan ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suçla ortak ve genel amaç içerisinde örgütsel ve organik bağlantılı bulunduğunu gösteren dosyada somut kanıta rastlanamadığından, davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

ESAS NO : 1981/278

Sahife -3-

KARAR NO : 1981/847

Bu nedenle, İzmir 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

S O N U C : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İzmir 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 28.2.1980 günlü, esas 1978/212, karar 1980/54 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 7.12.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

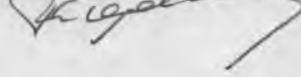
Başkan

Ahmet H.Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özdural

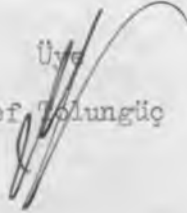
Üye

Haluk Yardımcı

Üye

Şeref Tolungüç

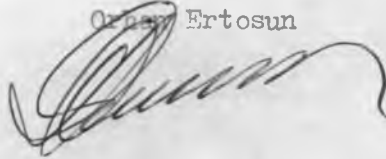
Üye

Orhan Erdem

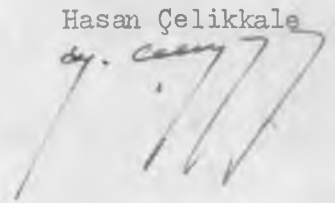
Üye

Orhan Ertosun

Üye

Hasan Çelikkale

15.6.1982

R/T.